

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2012.7.16.
SWD(2012) 193 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM

A HATÁSVIZSGÁLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

amely a következő dokumentumot kíséri

A TANÁCS HATÁROZATA

a tengerentúli országoknak és területeknek az Európai Unióhoz való társulásáról

{COM(2012) 362 final}
{SWD(2012) 194 final}

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM

A HATÁSVIZSGÁLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

amely a következő dokumentumot kíséri

A TANÁCS HATÁROZATA

a tengerentúli országoknak és területeknek az Európai Unióhoz való társulásáról

1. PROBLÉMAMEGHATÁROZÁS

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) Negyedik része értelmében a tengerentúli országok és területek (TOT) az Európai Unióval (EU) társulhatnak. Az EUMSZ 198. cikke kiköti, hogy a társulás célja a tengerentúli országok és területek gazdasági és társadalmi fejlődésének előmozdítása, valamint közöttük és az Unió egésze között szoros gazdasági kapcsolatok létrehozása. A cikk azt is hangsúlyozza, hogy a társulás elsődlegesen ezen országok és területek lakosai érdekeinek és jólétének előmozdítását szolgálja annak érdekében, hogy hozzásegítse őket az általuk kívánt gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődéshez.

1958 óta az ilyen társulási eljárásra vonatkozó részletes szabályokat az Európai Unió Tanácsa határozza meg egymást követő tengerentúli társulási határozatokkal. A jelenlegi tengerentúli társulási határozat¹ 2013. december 31-én jár le. Jelenleg folyamatban van az e határozat EUMSZ keretében elvégzendő felülvizsgálata, melynek eredményeként egy új tengerentúli társulási határozatról szóló jogalkotási javaslat születik, mely várhatóan 2014. január 1-jén lép hatályba. E jogalkotási javaslat az e hatásvizsgálat kontextusában elvégzendő holisztikus felülvizsgálatra épül, melyben részt vett az Európai Bizottság, a tengerentúli országok és területek, a velük kapcsolatban álló tagállamok és más érdekelt felek. Összhangban az EU tengerentúli országokkal és területekkel fenntartott kapcsolatairól szóló, 2009. december 22-i 17801/2009 tanácsi következtetésekkel a jogalkotási javaslat célja a társulás megújítása, valamint a társulás együttműködési területeinek olyan prioritásokra irányítása, amelyek valamennyi fél közös érdekét képezik.

Az EUMSZ 203. cikke szerint a jogalkotási javaslat megállapítja a tengerentúli országok és területek Európai Unióval való társulására vonatkozó részletes szabályokkal és eljárással kapcsolatos rendelkezéseket, függetlenül az egyes tengerentúli területek és országok jóléti szintjétől és jellegzetességétől. Meghatározza a jogi keretet és rögzíti az EU–TOT társulásra vonatkozó általános keretet, az EU–TOT közötti együttműködés lehetséges területeit, az EU–TOT csereforgalomra és együttműködésre irányadó kereskedelmi szabályokat, valamint azokat a különböző pénzügyi eszközöket, amelyeket a TOT-ok igénybe vehetnek (a 11. EFA és a horizontális programok). Amennyiben uniós pénzügyi támogatás is érintett, e homogén kereten belül a programozási szakaszban minden egyes kedvezményezett TOT-tal részletesebb szabályokat állapítanak meg az olyan együttműködési területek azonosítása

¹ A Tanács 2001/822/EK határozata (2001. november 27.) az Európai Közösség és a tengerentúli országok és területek társulásáról (tengerentúli társulási határozat) (HL L 314., 2001.11.30., 1. o.), melyet a 2007/249/EK határozat módosított (HL L 109., 2007.4.26., 33. o.).

érdekében, amelyeken az EU támogatása a leghatékonyabban járulna hozzá a társulás célkitűzéseinek eléréséhez. E tekintetben külön mérlegelni kell az érintett TOT-ok adott gazdasági, társadalmi és környezeti helyzetét és igényeit.

A tanácsi határozatról szóló jogalkotási javaslat részét képezi az Európai Bizottság 2012. évi munkaprogramjának.

A jelenlegi társulási határozat 2001. évi elfogadása óta jelentősen megváltozott az a regionális és nemzetközi környezet, amelyben a TOT-ok működnek. A globális kereskedelem szerkezetének változásai mellett új politikai prioritások (mint pl. környezetvédelem, éghajlatváltozás, a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás) jelentek meg európai és nemzetközi szinten. Az Európai Bizottság a gazdasági és pénzügyi válságra adott válaszként három prioritás köré épülő stratégiát² javasolt, melyek a következők: intelligens növekedés, fenntartható növekedés és inkluzív növekedés.

A TOT-ok továbbra is gazdasági és társadalmi problémákkal találják magukat szemben és/vagy azért küzdenek, hogy gazdaságaikat fenntartható alapokra helyezték. A TOT-ok számos olyan nehézséggel küzdenek, melyek sérülékeny környezetükhöz kapcsolódnak, és kihívást jelent számukra a fenntartható fejlődés környezeti pillérének biztosítása.

Nyilvános konzultációk keretében több olyan általános kérdést is meghatároztak, mint pl. a hangsúly áthelyezése a fejlesztési együttműködés keretében történő szegénységcsökkentésről egy kölcsönösebb kapcsolatra. Ez a váltás lehetővé tenné a társulásnak, hogy a helyi adottságokra válaszoljon, és figyelembe vegye a TOT-ok jellegzetességeit, a diverzitást és a sérülékenységet, valamint azok biodiverzitás szempontjából betöltött jelentőségét, és azt a tényt is tükrözné, hogy a TOT-ok fő problémáját nem maga a szegénység jelenti.

A megoldandó fő kérdést a TOT-ok gazdaságának és társadalmainak fenntartható fejlődési pályára állítása jelenti a következők révén: versenyképességük növelése, sérülékenységük csökkentése, a szomszédaikkal való együttműködés, valamint a regionális és/vagy a világgazdaságba való integrálódás.

A fent említett problémát mozgató tényezők a következőképpen foglalhatók össze:

- 1) A TOT-ok számára fizikai jellegzetességeik (szigetek, kicsik, távol esők, változó méretű kizárólagos gazdasági övezet) miatt nehézséget okoz a hátrányok leküzdése.
- 2) Nem tudják enyhíteni a földrajzi jellegzetességeikhez kapcsolódó nagyfokú sérülékenységüket (ciklonos és szeizmikusan aktív területeken helyezkednek el, ki vannak téve az éghajlatváltozás olyan hatásainak, mint a korallzátonyok kifehéredése vagy a tengerszint emelkedése, jelentősen függenek a fosszilis tüzelőanyagok importjától magas szállítási költségek mellett).
- 3) Kis méretük miatt nehezen küzdik le adminisztratív kapacitásaik korlátozottságát, emiatt nehézségekkel küzdenek a szakpolitikai eszközök kidolgozása és végrehajtása, valamint az infrastruktúrák fejlesztése terén.

² A Bizottság „Európa 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája” című közleménye, COM(2010) 2020 végleges, 2010. március 3.

- 4) Nem tudják fejleszteni mikrogazdaságaikat, melyeket strukturális gyengeségek, szűk diverzifikálatlan termszerkezet, és a néhány ágazatra koncentrálódó export jellemznek³.
- 5) A TOT-ok az EU-val fenntartott kapcsolataikban a kereskedelmi preferenciáik leépülésével, valamint a harmadik piacokra irányuló exportjaikat érintő verseny növekedésével találják magukat szemben. Ennek az az oka, hogy a néhány TOT számára fontos célpiacot jelentő, fontos kereskedelmi partnerek (az EU, az Egyesült Államok és Kanada) egyre több szabadkereskedelmi megállapodást kötöttek.
- 6) Néhány esetben nem terjeszthetők ki rájuk az EU és/vagy a velük kapcsolatban álló tagállamok kezdeményezései/az azok által kötött megállapodások, melyek célja az utóbbi tíz évben felmerült olyan politikai prioritások európai és nemzetközi szinten történő kezelése, mint az éghajlatváltozás harmadik partnereket érintő hatásai, a TOT-ok kapacitásainak csökkentése annak érdekében, hogy csatlakozhassanak a globális reagálási mechanizmusokhoz.

2. SZUBSZIDIARITÁSELEMZÉS

Az EU ahhoz való joga, hogy fellépjen az EU–TOT kapcsolatok terén, elsődlegesen az EUMSZ Negyedik részéből ered. Az EU–TOT társulás célja – nevezetesen a társadalmi és gazdasági fejlődés, a TOT-ok és az EU egésze közötti szoros gazdasági kapcsolatok – nem valósítható meg csupán tagállami szinten hozott intézkedésekkel. Továbbá, a TOT-okra vonatkozó kereskedelmi szabályokat illetően a tagállami intézkedések nem volnának lehetségesek, mivel a közös kereskedelempolitika az EU kizárólagos hatáskörébe tartozik (az EUMSZ Ötödik részének, II. címe). A 206. cikk szerint az EU kereskedelempolitikája hozzájárul a világkereskedelem harmonikus fejlődéséhez, a nemzetközi kereskedelemre és a külföldi közvetlen befektetésekre vonatkozó korlátozások fokozatos megszüntetéséhez és a vám- és egyéb akadályok csökkentéséhez. Az EU–TOT preferenciális kereskedelmi kapcsolatokra vonatkozó szabályokra az EUMSZ Ötödik részének II. címében az EU kereskedelempolitikája tekintetében meghatározott elvek az irányadók.

Az EUMSZ 203. cikke kiköti, hogy a Tanács határozza meg a tengerentúli országok és területek Unióval való társulására vonatkozó részletes szabályokkal és eljárással kapcsolatos rendelkezéseket. Ezek közé tartoznak a kereskedelem és a kereskedelemmel kapcsolatos kérdések, a vámrendelkezések, a közegészségügy, a közbiztonság vagy a közpolitika, valamint a munkavállalók szabad mozgása a TOT-okban és a tagállamokban. Ez várhatóan összhangban lesz a többek között a környezetre és a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó uniós politikák és tevékenységek meghatározása és végrehajtása tekintetében az EUMSZ-ben meghatározott elvekkel (EUMSZ, Első rész).

Tekintettel arra, hogy a kihívások egyre komplexebbek lesznek, az EU belső prioritásainak – biztonság, intelligens, inkluzív és fenntartható növekedés és munkahelyteremtés, éghajlatváltozás, energiához való hozzáférés, erőforrás-hatékonyság, ideértve a biodiverzitás védelmét, biztonságos víz- vagy hulladékgazdálkodás, egészségügy és pandémiák, oktatás – egyike sem valósítható meg a világtól való elszigeteltségben.

³ A TOT-ok gazdasági profiljainak részletesebb elemzése a 12. mellékletben található.

Azáltal, hogy közös politikák és stratégiák keretében működő 27 tagállamból áll, csak az EU rendelkezik azzal a kritikus tömeggel, amely lehetővé teszi az olyan globális kihívásokra való reagálást, mint az éghajlatváltozás. Egy adott tagállam fellépése korlátozott és töredékes lehet. Ez a kritikus tömeg ezen kívül az EU-t jobb helyzetbe hozza ahhoz, hogy a partner TOT-kormányokkal szakpolitikai párbeszédet folytasson.

Külső tevékenységén keresztül az EU elkötelezett amellett, hogy előmozdítsa normáit és megossza szakértelmét. A TOT-ok potenciálisan alkalmasak arra, hogy a világban az EU kihelyezett stratégiai bástyaivá váljanak. A TOT-ok jogszabályainak és szabványainak uniós szinthez igazítása megnövelné a TOT-ok valamint az EU befolyását a saját régiókban.

3. AZ UNIÓS KEZDEMÉNYEZÉS CÉLKITŰZÉSEI

Az EUMSZ 198. és 199. cikke alapján a társulás alapelvei a következők:

- A tengerentúli országok és területek gazdasági és társadalmi fejlődésének előmozdítása.
- A tengerentúli országok és területek és az Unió egésze között szoros gazdasági kapcsolatok létrehozása.
- A tengerentúli országok és területek lakosai érdekeinek és jólétének előmozdítása annak érdekében, hogy a társulás hozzásegítse őket az általuk kívánt gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődéshez.
- A tengerentúli országok és területek a kereskedelemben ugyanolyan elbánásban részesülnek, mint amelyet a tagállamok egymásnak biztosítanak.
- A környezeti politika – mely a fenntartható fejlődés három pillérének egyike (a gazdasági és társadalmi fejlődés mellett) – meghatározásának és végrehajtásának előmozdítása a tengerentúli országokban és területeken.

A számos konzultáció és külső tanulmány révén konszenzus jött létre az érdekelt felek, a külső értékelők és a politikai szereplők között a tekintetben, hogy a társulásnak az EUMSZ 198. és 199. cikkében meghatározott célját és célkitűzéseit a Bizottság által az e keret szempontjából döntő jelentőségűnek meghatározott, és a Tanács által jóváhagyott célkitűzésekkel kell átalakítani⁴. A következő társulási keret konkrét célkitűzései ezért a következők lennének:

- Az EU értékeinek és normáinak hirdetése a világ többi részén.
- Közös érdekekre épülő, kölcsönösebb kapcsolat kialakítása az EU és a TOT-ok között.
- A TOT-ok versenyképességének fokozása.
- A TOT-ok ellenállóképességének erősítése, gazdasági és környezeti sérülékenységének csökkentése.

⁴ COM(2009) 623 és a Tanács 17801/09 következtetései.

- A TOT-ok harmadik partnerekkel való együttműködésének előmozdítása.
- Az uniós szakpolitikai menetrend legújabb prioritásainak integrálása.
- A globális kereskedelem szerkezetében és az EU harmadik partnerekkel kötött kereskedelmi megállapodásaiban bekövetkezett változások figyelembe vétele.

4. SZAKPOLITIKAI OPCIÓK

4.1. Elvetett opciók

4.1.1. Nincs uniós fellépés

Ez a hatásvizsgálati jelentés nem elemzi a „nincs uniós fellépés” opciót, mivel az EUMSZ Negyedik része önmagában véve kötelezi az EU-t a fellépésre.

4.1.2. Két külön tanácsi határozat: egy a kereskedelmi szabályokról és egy a fenntartható fejlődésért történő együttműködésről

Ezt az opciót elvetették, mivel gyengítené annak lehetőségét, hogy valamennyi TOT részére átfogó keretet állapítsanak meg. Továbbá, inkább növelné az uniós intézményekre nehezedő jogalkotási terhet és korlátozná az EU–TOT partnerség láthatóságát.

4.2. 1. szakpolitikai opció: Status quo – a jelenlegi tengerentúli társulási határozat megújítása változtatások nélkül

Az 1. szakpolitikai opció szerint a jelenleg hatályos társulási határozat struktúrája és tartalma változatlan maradna a 2014–2020 közötti időszakban.

4.3. 2. szakpolitikai opció: A tengerentúli társulási határozat korszerűsítése és összehangolása az EU szakpolitikai keretével

A 2. szakpolitikai opció korszerűsítené a tengerentúli társulási határozatot és összehangolná az uniós szakpolitikai kerettel. Felülvizsgálnák a tengerentúli társulási határozat célkitűzéseit és elveit az Európai Unió Tanácsának politikai irányvonalainak figyelembe vételével, a TOT-ok és a velük kapcsolatban álló tagállamok különböző alkalmak keretében megfogalmazott kéréseit, valamint a külső tanulmányok eredményeit.

Ezen opció keretében az EU–TOT együttműködés az érdekelt felek kívánságának és a külső tanulmányokban szereplő ajánlásnak megfelelően különös hangsúlyt helyezne a kölcsönös érdeklődésre számot tartó olyan területekre, mint pl. az éghajlatváltozás, a biodiverzitás megőrzése, a kutatás és innováció, lehetővé téve az utóbbi tíz évben felmerült és az Európa 2020 stratégiával összhangban álló nemzetközi politikai prioritások figyelembe vételét. Továbbá, ezen opció keretében az EU–TOT társulás hozzájárulna az uniós érdekek és értékek hirdetéséhez azáltal, hogy a TOT-ok a régióikban az EU előretolt bástyái lennének.

A 2. szakpolitikai opció keretében a kereskedelmi szabályok a TOT-ok számára továbbra is biztosítanák a vám- és kvótamentes hozzáférést az uniós piachoz. Ezzel párhuzamosan az új rendelkezések javítanák a TOT-ok uniós piachoz való hozzáférését a preferenciális

származási szabályok⁵ felülvizsgálata révén. Továbbá, a 2. szakpolitikai opció javasolja a szolgáltatások kereskedelmére és a letelepedésre, valamint a TOT-ok számára a legnagyobb kedvezményes elbánás biztosítására vonatkozó szabályok felülvizsgálatát, amennyiben jelenleg csupán harmadik országokkal szembeni elbánásban részesülnek (általános egyezmény a szolgáltatások kereskedelméről – GATS).

Végezetül, a 2. szakpolitikai opció olyan új rendelkezések bevezetését javasolja, amelyek biztosítanák a kereskedelmi preferenciák szabályszerű alkalmazását, valamint az adminisztratív hibák és a csalás tekintetében a TOT-okra, a velük kapcsolatban álló tagállamokra és az EU-ra háruló kötelezettségek tisztázását.

4.4. 3. szakpolitikai opció: Számos partnerségi megállapodás megkötése

A 3. szakpolitikai opció az EU–TOT kapcsolatok diverzifikálásával járna. A kereskedelmi és gazdasági együttműködés terén két megközelítést fogadnának el. Bizonyos TOT-ok részesei lehetnének más uniós kétoldalú kereskedelmi megállapodásoknak, nevezetesen gazdasági partnerségi megállapodásoknak (GPM) vagy szabadkereskedelmi megállapodásoknak, amennyiben ez releváns és lehetséges. A többi TOT esetében az 1. vagy a 2. szakpolitikai opcióban szereplőnek megfelelő kereskedelmi szabályokat irányoznának elő a társulási keretben a TOT-okra vonatkozóan. Bár ez nem fedné le az egyéb kereskedelmi megállapodásokban részes TOT-okkal folytatandó kereskedelmi és gazdasági együttműködést, kiterjedhetne az összes TOT-tal minden más területen folytatandó együttműködésre. Alternatív opcióként a gazdasági partnerségi megállapodásokban vagy a szabadkereskedelmi megállapodásokban részes TOT-okkal folytatandó minden együttműködés e megállapodások keretében történne. Ez azzal járna, hogy a pénzügyi segítségnyújtásra is a társulási kereten kívül kerülne sor.

5. A HATÁSOK ÉRTÉKELÉSE

5.1. Az 1. szakpolitikai opció értékelése

5.1.1. Társadalmi és gazdasági hatások

A TOT-ok uniós piachoz való hozzáféréseinek romlása: a kereskedelemhez kapcsolódó bármely hatás abból a fokozottabb versenyből származna, amelynek a TOT-ok az uniós piacon annak következményeként lennének kitéve, hogy az EU harmadik partnerei termékeiket és szolgáltatásaikat jobb feltételekkel tudják piacra vinni (pl. szabadkereskedelmi megállapodás vagy többoldalú megállapodás révén). A TOT-ok versenyképességének romlása gyengítheti az EU és a TOT-ok közötti gazdasági kapcsolatokat. Az 1. szakpolitikai annak veszélyét is hordozhatja, hogy a kereskedelmi szabályok nem kínálnak elég ösztönzőt azon TOT-ok számára, amelyek jelenleg nem tartanak fenn erős gazdasági kapcsolatokat az EU-val. Ezért nem valószínű, hogy az 1. szakpolitikai opció szerinti kereskedelmi szabályok elősegítenék a TOT-ok gazdasági diverzifikációját. Az opció aláásná a TOT-ok regionális integrációját, mivel a származási szabályokra vonatkozó rendszer nem kínálna további

⁵ (pl. a parti tengeren kívül halászó hajók legénységének állampolgárságára vonatkozó követelmény megszüntetése, a teljes egészében egyetlen országban vagy területen kinyert vagy előállított áruk és a minimális műveletek új és pontosabb meghatározása, egyszerűbb adminisztratív követelmények a TOT-termékeknek a TOT-ok és az EU közötti közvetlen szállításának igazolására, a kumuláció új lehetőségei, rugalmasabb igazgatási eljárások a származási szabályok alóli mentesség nyújtására eseti alapon meghatározott érvényességi időszakokra, stb.).

lehetőségeket a TOT-ok számára ahhoz, hogy szomszédjaiktól szerezzenek be inputokat, és ezáltal többet kereskedjenek velük.

5.1.2. Környezeti hatás

A status quo fenntartása nem növelné az EU–TOT társulás azon pozitív hatását, melyet a TOT-ok környezetére gyakorol. Az a tény, hogy a környezettel és az éghajlatváltozással kapcsolatos kérdések nem képezik az EU és a TOT-ok kölcsönös érdeklődésére számot tartó területet, nehezíti a haladást ezeken a területeken, amelyeken csak néhány TOT vállalta az EU-val folytatott együttműködést.

Az 1. szakpolitikai opció továbbá nem tenné lehetővé az EU számára, hogy hirdesse politikai menetrendjét és nemzetközi vállalásait⁶ a biodiverzitás, a zöld energia, az éghajlatváltozás és a katasztrófaveszély csökkentése terén a tengerentúli országokban és területeken, a TOT-ok pedig nem segítenék elő az EU értékeinek és normáinak hirdetését a világ többi részén.

5.1.3. Adminisztratív hatás

Ez az opció nem befolyásolná sem az EU, sem a TOT-ok tekintetében az adminisztratív terhet. A programozási ciklus megmaradna, mint ahogy a jogi keret is. Ezen opció keretében nehéz lenne pozitív választ adni a külső értékelők által a TOT-ok és szomszédos országai közötti együttműködés előmozdításával kapcsolatos kérésekre/ajánlásaikra, többek között a TOT-ok, az AKCS-államok és az EU legkülső régiói rendelkezésére álló pénzügyi eszközök jobb koordinációja révén (Európai Regionális Fejlesztési Alap – ERFA). Továbbá, az 1. opció nem tenné lehetővé az uniós pénzügyi támogatás programozására vonatkozó szabályok és eljárások kiigazítását.

5.2. A 2. szakpolitikai opció értékelése

5.2.1. Társadalmi és gazdasági hatások

A 2. szakpolitikai opció valószínűleg pozitív társadalmi és gazdasági hatást gyakorol a TOT-okra a TOT-termékek piacra jutását biztosító feltételek javítása, az EU-nak a TOT szolgáltatásnyújtók és befektetők irányába mutatott nagyobb fokú nyitottsága, valamint a fókuszáltabb kapacitásépítési intézkedések lehetősége révén. A 2. szakpolitikai opció ezért potenciálisan nagyobb gazdasági diverzifikációt és munkahelyteremtést eredményezhet az olyan ágazatokban, mint a megújuló energiák, az ökoszisztéma-menedzsment, az innováció stb. A származási szabályokra vonatkozó javasolt változtatások várhatóan azt eredményezik, hogy a TOT-ok eredményesebben élnek majd a TOT-okra vonatkozó kereskedelmi szabályok kínálta exportlehetőségekkel.

A feltételek egyszerűsítése és lazítása, az átláthatóság növelése és a más kereskedelmi partnerek származási szabályaival való koherencia várhatóan növelni fogja a hatékonyságot, vonzóbbá teszi és növelni fogja a preferenciális piacra jutástól függő gazdasági ágazatokba irányuló befektetéseket, valamint csökkenteni fogja a TOT-okban működő vállalkozásokra és hatóságokra nehezedő adminisztratív terhet. A kumulációs lehetőségek diverzifikációja javítaná a TOT-vállalkozások beszerzési lehetőségeit, ami pozitívan befolyásolná

⁶ A Bizottság közleménye: Európa 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája, COM(2010)2020 végleges. 2010.3.3., és a Bizottság közleménye: Az Európa 2020 stratégia költségvetése, COM(2011)500 végleges, 2011. június 29.

versenyhelyzetüket és ösztönözné a TOT-ok és a harmadik országok közötti gazdasági kapcsolatok fejlesztését.

A technikai segítségnyújtás és a kapacitásépítés révén támogathatni lehetne a TOT-okat abban, hogy megfeleljenek az olyan műszaki, egészségügyi és növény-egészségügyi szabályoknak, amelyek a legkomolyabb akadályai a TOT-exportok uniós piacra jutásának. Az opció a szolgáltatási ágazatban jelentős előnyökkel járna a TOT-ok számára.

Először is, az EU piacának TOT-szolgáltatók irányában való nyitottsága mellé a legkedvezőbb uniós elbánás társulna, a nyitottság ezt követően minden egyes olyan alkalommal automatikusan növekedne, amikor az EU más harmadik partnereket még kedvezőbb elbánásban részesítene⁷. A korlátozások felszámolásából leginkább profitáló szolgáltatási ágazatok az építési ágazat, a környezeti szolgáltatások és a rekreációs szolgáltatások; ezek mindegyike a TOT-ok érdekeltségét képezik. Azáltal, hogy az EU még inkább megnyitja szolgáltatásait a TOT-szolgáltatók előtt, ösztönözné az új vagy már létező ágazatok további fejlődését azáltal, hogy további lehetőségeket nyújt az export számára, ideértve a modern kommunikációs technológiákon keresztül, határon átnyúló kereskedelmet. Továbbá, a 2. szakpolitikai opció megnyitná a TOT-ok számára a nem szolgáltatási beruházásokat (letelepedés), ami jelenleg nincs lefedve. Az opció vonzóbbá tenné a TOT-okat a közvetlen külföldi befektetések számára. Annak biztosítása, hogy a TOT-ok automatikusan kiterjesztik az EU-ra azt az elbánást, amelyben az olyan jelentős gazdaságokat, mint pl. az USA-t vagy Kínát részesítik, tiszteletben tartaná az EU és a TOT-ok közötti különleges kapcsolatot és érvényre juttatná a viszonyosság elvét.

Az EU kétoldalú párbeszéd keretében ösztönözhetné a TOT-okat a vállalati társadalmi felelősségvállalás (CSR) elveinek előmozdítására azon vállalatok között, amelyek a területükön fektetnek be és működnek. Ez pozitívan hatna a tengerentúli országokban és területeken a társadalmi és környezeti szabványokra.

A 2. szakpolitikai opció keretében javasolt TOT-stratégiákhoz, kapacitásokhoz, jogi és intézményi keretekhez nyújtott folyamatos, célzott és koordinált támogatás várhatóan növelni fogja az EU szerepvállalását a tengerentúli országokat és területeket érintő politikákban, szabályozási modellekben és az ehhez hasonló kérdésekben. Erre az EU–TOT kereskedelmi együttműködésre vonatkozó, a 2. opcióban előírt irányzott új rendelkezések kínálnak lehetőséget.

A TOT-ok kapacitásépítéséhez nyújtott uniós támogatás irányulhatna (pl. a munkanélküliségre vagy szakképzésre vonatkozó) szociálpolitikák kidolgozására és/vagy végrehajtására, a gazdasági növekedést célzó stratégiáik alátámasztása érdekében.

5.2.2. Környezeti hatások

A regionális/tematikus elosztásra fektetett hangsúly, melynek célja az utóbbi évtizedben felmerült, és az összes TOT és az EU közös érdekét képező kérdésekre való jobb reagálás, biztosítaná, hogy a környezetet, éghajlatváltozást és biodiverzitást érintő kérdésekben megfelelőbben figyelembe vegyék a TOT-ok jellegzetességeit. A környezetre és az

⁷ Míg az EU nyitottságának súlyozott átlaga az 1., 2., és a 3. mód esetében 34-es faktornak felel meg a GATS szerint, addig az olyan preferenciális megállapodások szerint, mint a CARIFORUM-mal létrejött gazdasági partnerségi megállapodás, 57-es faktornak felel meg (letelepedésre vonatkozóan 74-es faktor). Lásd a 2. mellékletet a tengerentúli társulási határozat kereskedelmi és kereskedelemmel kapcsolatos vonatkozásairól.

éghajlatváltozásra kiosztott keretösszeg összhangban állna az EU politikai menetrendjében szereplő prioritásokkal és előmozdítaná az uniós értékeket. Továbbá, a jobb természeti környezetbe és a környezet minőségének javításába irányuló beruházások jelentős gazdasági és az egészségre gyakorolt hatásokat is eredményeznének.

5.2.3. *Adminisztratív hatás*

A szolgáltatások tekintetében az EU által automatikusan nyújtott legnagyobb kedvezményes elbánás azt jelentené, hogy e szakpolitikai opció végrehajtása nem járna további terhekkel a TOT-ok korlátozott adminisztratív kapacitásaira nézve, amennyiben elkerülnék a hosszadalmas és komplex tárgyalásokat. Az arra irányuló javaslat, hogy a technikai segítségnyújtást a programozási időszak egészére határozzák meg, lehetővé tenné az együttműködésre kiválasztott stratégiák és programok koherensebb azonosítását, és ebből következően azok hatékonyabb igazgatását. Ez biztosítaná a koherenciát és a know-how cseréjét a helyi igazgatási szervek és a külső szakértők között.

Azáltal, hogy lerövidülne az idő az uniós pénzügyi támogatás nyújtásáig és felgyorsulna az uniós támogatás végrehajtása, javulnának a TOT-ok kapacitásai a szakpolitika formálása és a jogalkotás terén.

A 2. opció várhatóan pozitív hatást gyakorol majd a kellő időben történő programozás tekintetében is a TOT-ok és a velük kapcsolatban álló tagállamok közötti megállapodás tárgyát képező „átfogó területi fejlesztési tervekkel” vagy az „átfogó fejlesztési tervekkel” kapcsolatban javasolt lehetőségnek köszönhetően. Ezeket a terveket figyelembe vennék a TOT-ok és az EU közötti együttműködésre irányuló stratégia meghatározásához.

5.3. **A 3. szakpolitikai opció értékelése**

5.3.1. *Társadalmi és gazdasági hatások*

A 3. szakpolitikai opció hatása a TOT-ok, az EU és az érintett harmadik partner(ek) közötti tárgyalások eredményétől függ. A hatás ezért az adott tárgyalástól függően változik. Ezen opció keretében általában nőhet a TOT-ok és a harmadik partner(ek) közötti kereskedelmi forgalom jelentősége. Másrészt az iparaik erősebb versenynek lehetnek kitéve a TOT-ok hazai piacán, mivel elérhetővé válnának az olcsóbban behozott termékek. Ez a fejlemény a fogyasztók előnyére válna. Amennyiben az olcsóbb termékek a feldolgozóipar inputjaivá válnának, az a feldolgozóipar előnyére válna, és a költségek csökkenése versenyképesebbé tenné. A legérzékenyebb termékeket ki lehetne zárni a liberalizációból. Csökkennének a vámbevételek, a TOT-oknak pedig ezt követően alternatív bevételi forrásokat kellene találniuk, melyek kevésbé függenek az árukereskedelemtől. Ez az opció ezért komoly hatást gyakorolna a közkiadásokra a tengerentúli országokban és területeken.

A csendes-óceáni TOT-ok gazdasági partnerségi megállapodásban való lehetséges részvételének társadalmi és gazdasági hatása előmozdíthatja a feldolgozóipar fejlesztését (pl. hal/tonhalfeldolgozás), ami több külföldi befektetést vonzhat, más partnerek hátrányára. Az opció eredményezheti a különböző iparágak vertikális integrációját is. Az EU releváns feldolgozóipara profitálhat ezekből a fejleményekből, amennyiben ez az EU ilyen termékekkel való folyamatos ellátását eredményezi. Másrészt az EU iparát negatívan is érintheti a megerősödött verseny, amelynek ki lennének téve. A legnegatívabb forgatókönyv szerint ez bizonyos tagállamokban munkahelyek elvesztését és a tevékenységek megszüntetését eredményezheti.

Az, hogy a TOT-ok a szomszédjaik előtt megnyitják szolgáltatáspiacaikat és lehetővé teszik számukra a letelepedést, több közvetlen külföldi befektetést vagy ideiglenes szolgáltatót vonzhat, és megnyithatja a piacot a TOT-ok szolgáltatói és befektetői előtt. Ez azonban a harmadik országokkal és a TOT-ok által liberalizálni kívánt ágazatokkal folytatott tárgyalások eredményétől függ. Mivel a TOT-ok a tárgyalások tekintetében csak korlátozott igazgatási kapacitással rendelkeznek, a tárgyalások során szükség lenne szorosabb együttműködésre és támogatásra az olyan ágazatok idő előtti liberalizációjának elkerülése érdekében, amelyek esetében a hazai szabályozás még nem eléggé kidolgozott a fogyasztóvédelem biztosítása terén. Azokban az esetekben, ahol a partnerországok kevésbé mutatnak érdeklődést a TOT-piacok iránt, az EU és a TOT-ok közötti szabadkereskedelmi megállapodások (ideértve adott esetben szolgáltatásokra és letelepedésre vonatkozó többoldalú tárgyalást is) azt jelenthetik, hogy az EU-t felkérjük a szabadkereskedelmi megállapodásban részes partnerei, hogy kompenzáció gyanánt további vállalásokat tegyen. Ez azzal a veszéllyel járna, hogy felborítaná az EU és a partner ország(ok) közötti megállapodásokat.

Azok a TOT-ok, amelyek gazdasági partnerségi megállapodásokhoz csatlakoznának, a 11. Európai Fejlesztési Alap keretében névlegesen nagyobb támogatási összegekben részesülnének a kereskedelemhez kapcsolódóan, azonban nem lenne garantált, hogy az igényeikre elegendő pénzügyi források állnának rendelkezésre, mivel a nagyobb partnerek és a fejlődő országok érdekei juthatnak érvényre. Ez a hatás ellensúlyozható lenne, ha a TOT-ok összefognának a régiókban az olyan AKCS-államokkal, mint Antigua és Barbuda, Fidzsi, Guyana és Palau, melyek kis fejlődő szigetállamok és a TOT-okhoz hasonló kihívásokkal küzdenek⁸. Miközben a TOT-ok számára hozzáférést biztosítanak ezekhez az összegekhez, elvágják őket az olyan más lehetséges finanszírozási forrásoktól, amelyekből korábban a tengerentúli társulási határozat keretében részesültek, mint pl. a belső horizontális programok és az uniós költségvetési sorok. Ez az eset állna fenn azon TOT-ok vonatkozásában is, amelyek más szabadkereskedelmi megállapodásokban vennének részt vagy azokhoz társulnának. Ezt a veszteséget nem kompenzálnák a régiójukat lefedő külső programok keretében nyújtott további összegek.

5.3.2. Környezeti hatás

A TOT-ok méretét tekintve, az a környezeti hatás, ami azzal járna, ha közülük néhányan más kereskedelmi megállapodásokhoz csatlakoznának, várhatóan korlátozott lenne és nem növelné azt a környezeti hatást, amelyet már azon megállapodások esetében azonosítottak. A szomszédos ország felé való nyitás környezeti hatása nagyobb lehet a csak az EU felé való nyitáshoz képest, mivel várható, hogy ez növelni fogja a szállítással kapcsolatos hatásokat, bár ezek a szomszédok közelebb helyezkednek el a TOT-okhoz az EU-hoz képest. A nettó hatás (a status quo és a 2. opció szerinti javított feltételek viszonylatában) különbözne TOT-onként, azon megállapodások szerint, amelyekhez társulnának, és eltérő képet mutatna a TOT-ok adott szektoraiban a tárgyalások előtti helyzethez képest. Azon TOT-ok esetében, amelyekre továbbra is a tengerentúli társulási határozat szerinti kereskedelmi szabályok az irányadóak, a környezeti hatás az 1. vagy a 2. szakpolitikai opcióban azonosított hatásnak felelne meg. A negatív környezeti hatások enyhíthetők az EU-val a környezeti kérdésekben folytatott együttműködéssel.

⁸ Az ENSZ kis fejlődő szigetállamokat felsoroló listáját lásd: <http://www.un.org/special-rep/ohrlls/sid/list.htm>.

5.3.3. *Adminisztratív hatás*

A 3. szakpolitikai opció tárgyalása és végrehajtása nehéz és bonyolult folyamatot jelentene a TOT-ok, a velük kapcsolatban álló tagállamok, az EU kereskedelmi partnere(i) és az EU számára egyaránt. Ezt a folyamatot meg kellene ismételni minden egyes olyan kereskedelmi megállapodás esetében, amelyet bizonyos TOT-okra való kiterjesztés miatt módosítani kellene.

6. AZ OPCIÓK ÖSSZEVETÉSE

6.1. Az 1. szakpolitikai opció

A status quo fenntartása az EU–TOT társulás jövőjét illetően legitim és érvényes opciónak tekinthető, mivel a jelenlegi megoldások előnyösnek bizonyultak a TOT-ok társadalmi és gazdasági fejlődése számára, többek között a nagy uniós piachoz való szabad hozzáférés biztosításával, valamint az ehhez kapcsolódó exportlehetőségek kihasználásához nyújtott támogatással. Az 1999–2009 közötti időszakban folytatott EU–TOT együttműködés a külső tanulmányok szerint koherens volt mind a társulás célkitűzéseivel, mind pedig a TOT-ok politikai prioritásaival. A tanulmányok azt is megállapították, hogy az EU–TOT együttműködés és más uniós szakpolitikák között nem mutatkoztak ellentmondások vagy következetlenségek. Az 1. szakpolitikai opcióval, bár az konzisztens az EUMSZ Negyedik részével és annak preambulumaival, nem valósulna meg a TOT-ok, a velük kapcsolatban álló tagállamok és az Európai Bizottság közös törekvése, vagyis az EU–TOT kapcsolatok kölcsönös alapon történő újraformálása és modernizálása. A kapcsolatok modernizálása és a kölcsönösségre jobban épülő, a közös érdekek figyelembe vételét jobban szolgáló partnerség létrehozásával szemben az EU–TOT kapcsolatokat hagyományosan meghatározó donor/kedvezményezett arány maradna fenn.

A TOT-okból származó áruk és szolgáltatások uniós piacon való megjelenésére továbbra is a létező szabályok vonatkoznának és csökkentené a TOT-ok piacra jutását (a preferenciák leépítése miatt). Ez negatív hatást gyakorolna a TOT-ok társadalmi és gazdasági helyzetére.

6.2. A 2. szakpolitikai opció

A 2. szakpolitikai opció javítaná az EU–TOT együttműködést, mely az érdekelték által a konzultációs folyamat keretében azonosított közös érdekekre épül. Az opció előmozdítaná a hatékonyabb együttműködést is az EU, a TOT-ok és a velük kapcsolatban álló tagállamok közötti fókuszáltabb és koordinált együttműködés révén. A TOT-ok által prioritásként elismert együttműködési területek esetében az EU fokozná támogatását (pl. a biodiverzitás megőrzése és ökoszisztéma-szolgáltatások, kutatás és innováció területén).

A 2. szakpolitikai opció keretében az EU támogatná a TOT-okat a fenntartható fejlődésüket aláíró olyan érzékeny kérdések megoldásában, mint pl. az éghajlatváltozás, melyeket egyedül nem tudnak megoldani. Az ilyen kihívásokra a szigetek önmaguk nem tudnak sikeres intézkedéseket kidolgozni, ehhez partnereket kell találniuk és integrálódniuk kell a globális válaszokba.

A 2. szakpolitikai opció a TOT-ok számára az EU-val folytatott kereskedelemre vonatkozó korszerűsített szabályrendszert kínálna, mely 1) a származási szabályok javítását eredményezné és 2) olyan elbánást biztosítana a szolgáltatások kereskedelmében és a

letelepedésben, mely nem lenne hátrányosabb annál az elbánásnál, amelyben az EU más harmadik partnereket részesítene. Ez a jelenlegi keretben nem így van.

A 2. szakpolitikai opció konzisztens lenne az EUMSZ Negyedik részével és preambulumaival, emellett tükrözné az Európai Unió Tanácsának a három célkitűzéssel, nevezetesen a versenyképességgel, az ellenállóképességgel és az együttműködéssel kapcsolatos politikai irányvonalait. A 2. szakpolitikai opció keretében a társulási keret figyelembe venné a legutóbbi politikai fejleményeket, valamint az utóbbi évtizedben felmerült vitákat. Ezen opció biztosítaná és megerősítené a szakpolitika koherenciáját. A társadalmi, gazdasági és környezeti hatások pozitívabbak lennének az 1. opcióhoz képest.

A 2. szakpolitikai opció a jelenleginél jobban tükrözné a közös érdek fogalmát. Lehetővé tenné az uniós politikai menetrendben szereplő prioritások integrálását az EU–TOT kapcsolatokba, és növekedne az a hozzáadott érték, amit az EU globális partnerként jelent az újonnan megjelenő globális kérdésekben. Ezáltal a TOT-ok jobban hirdetnék az EU értékeit és szabványait a világ többi részében.

6.3. A 3. szakpolitikai opció

A TOT-ok más kereskedelmi megállapodásokba történő integrálásával vagy azokhoz való társulásával teljesíthető az EU–TOT társulás néhány célkitűzése. Ez azonban magán a társuláson kívül történne. Továbbá, a 3. szakpolitikai opció valószínűleg nem igazítható teljes mértékben a legtöbb, vagy akár az összes TOT igényéhez és valós helyzetéhez. Negatív hatások léphetnek fel az EU-ra nézve is, amennyiben a TOT-ok meglévő megállapodásokba való belefoglalása jelentős kompenzációt igényelne. A TOT-ok más kereskedelmi megállapodásokba való integrálásával jogilag és ténylegesen megszűnne azon társult országok és területek TOT-státusza, amelyek a tagállamokkal alkotmányos kapcsolatban állnak. Mivel a 3. szakpolitikai opció azt eredményezheti, hogy az EU-nak megoldásokat kell kidolgoznia az egyes TOT-okkal kialakítandó kapcsolatokra, a jogi eljárás igen bonyolult lenne, és minden egyes TOT esetében meg kellene ismételni. Az opció minden bizonnyal növelné a TOT-ok státuszával és azok lakosságának státuszával kapcsolatos zavart. A különböző megállapodásokban jelenleg szereplő, vagy mérlegelés alatt álló bizonyos szabályok nem biztos, hogy alkalmazandók a TOT-állampolgároknak, mivel azok uniós polgárok.

6.4. Koherencia

A három szakpolitikai opció koherens az EUMSZ Negyedik részével.

A 2. és a 3. szakpolitikai opció alapján összhangot lehetne kialakítani az utóbbi tíz évben felmerült szakpolitikai menetrendekkel és politikai prioritásokkal, míg az 1. szakpolitikai opció nem igazítaná a társulást ezekhez a fejleményekhez és nem integrálná teljes mértékben a három központi célkitűzést, nevezetesen a versenyképességet, az ellenállóképességet és az együttműködést, melyeket a Bizottság javasolt és politikailag az Európai Unió Tanácsa hagyott jóvá (vö. a fenti 1.3. szakasszal).

6.5. Eredményesség

Az 1. szakpolitikai opció nem teszi lehetővé, hogy a célokat és célkitűzéseket azokkal a politikai prioritásokkal összhangban határozzák meg, melyeket az EU és a tengerentúli országok és területek (TOT) közti új partnerség elemeiről szóló bizottsági közlemény⁹

⁹ COM(2009)623 végleges, 2009. november 6.

határozott meg és a Tanács¹⁰ hagyott jóvá. Valóban, az 1. szakpolitikai opció nem irányozza elő a társulási határozat felülvizsgálatát az EU-t és a TOT-okat érintő új kihívások integrálása érdekében. Továbbá, a tengerentúli társulási határozat nem veszi figyelembe az EU harmadik partnerekkel kötött kereskedelmi megállapodásai kontextusában bekövetkezett változásokat, ez az 1. szakpolitikai opció keretében csökkentené az EU képességét arra, hogy megvalósítsa a modernizált EU–TOT keretet.

Ezzel ellentétben a 2. szakpolitikai opció a társulási keret felülvizsgálatát javasolja és ezért teljes mértékben figyelembe veszi a társulás EUMSZ Negyedik részében meghatározott célját és célkitűzéseit, a 2001 óta felmerült politikai prioritásokat, valamint a három központi célkitűzést, nevezetesen a versenyképességet, az ellenállóképességet és az együttműködést. Ez lehetővé tenné a szorosabb együttműködést a környezettel és az éghajlatváltozással kapcsolatos kérdésekben, új szinergiákat teremtené és ezáltal növelné a TOT-ok környezeti hatásokkal szembeni ellenállását, ami pozitív hatással lenne a társadalmi és gazdasági fejlődésre, és növelné a versenyképességet.

A 3. szakpolitikai opció elméletileg „testreszabott” választ jelentene a TOT-ok részére a kereskedelem terén, azonban nem hozna létre átfogó keretet az EU és az összes TOT közötti holisztikus partnerség számára.

6.6. Hatékonyság

Amint az fentebb említésre került, a Bizottság jelezte, hogy szándékában áll javasolni az EU–TOT társulás modernizálását. E tekintetben az 1. szakpolitikai opció nem tűnik a legmegfelelőbb megoldásnak. Az 1. szakpolitikai opció nem kezeli hatékonyan a TOT-ok és az EU közötti partnerség felülvizsgálatának kérdését, mert nem veszi figyelembe a nemzetközi kereskedelem jelenleg zajló liberalizációját, a TOT-oknak az EU értékeinek hirdetésében rejlő potenciálját, a kölcsönös érdeklődésre számot tartó területek kiemelésének képességét és nem fordít külön figyelmet az olyan területeknek, mint a környezet és a regionális integráció.

A 2. szakpolitikai opció a legmegfelelőbben szolgálja a Bizottságnak amelletti elkötelezettségét, hogy korszerűsített keretet javasoljon az EU és TOT-ok közötti társulásra. A 2. szakpolitikai opció ezen kívül rugalmasabb és egyszerűbb adminisztratív követelményeket és eljárásokat határozna meg a kereskedelmi kapcsolatok terén.

A 3. szakpolitikai opció hatékonyságát érintheti két együttműködési keret párhuzamos fennállása (egyrészt a gazdasági partnerségi megállapodás vagy a szabadkereskedelmi megállapodás szerinti kereskedelmi kapcsolatok, másrészt a többi területre vonatkozó tengerentúli társulási határozat), ami további adminisztratív terhet jelentene. Ennek megvalósítása nehéz és bonyolult folyamatot jelentene a TOT-ok, a velük kapcsolatban álló tagállamok, az EU kereskedelmi partnere(i) és az EU számára egyaránt. Ezek a hátrányok valószínűleg hatással lesznek az igazgatási kiadásokra mind az EU, mind a TOT-ok tekintetében.

7. A PREFERÁLT OPCIO

A különböző szakpolitikai opciók elemzése és összehasonlítása alapján a **2. szakpolitikai opció a preferált opció**, mivel ez tükrözi a legjobban a következőket:

¹⁰ A Tanács 2009. december 22-i 17801/09 következtetései az EU–TOT kapcsolatokról.

- a) az Európai Bizottság, a TOT-ok, a velük kapcsolatban álló tagállamok és az EU közös törekvése az EU–TOT társulás felülvizsgálatára és átdolgozására, valamint nagyobb fokú kölcsönösségre, közös érdekekre épülő partnerség létrehozása, mely figyelembe veszi a TOT-okat érintő különböző kihívásokat;
- b) az EU–TOT társulás célja és általános célkitűzései, melyeket az EUMSZ EU–TOT kapcsolatokról szóló Negyedik része határoz meg;
- c) a fent meghatározott következő társulási keret specifikus célkitűzései.

A 2. szakpolitikai opció ezért a tengerentúli társulási határozat korszerűsítését és a jelenlegi uniós szakpolitikai kerethez igazítását eredményezné. Következésképpen a 2. szakpolitikai opció jobban középpontba helyezi a fenntartható fejlődés három pillérét (gazdasági, társadalmi és környezeti) és nagyobb hangsúlyt fektet az utóbbi évtized folyamán felmerült olyan nemzetközi politikai prioritásokra, mint az éghajlatváltozás, a környezet és energia.

A kereskedelmi szabályokat illetően a 2. szakpolitikai opció keretében a TOT-ok számára továbbra is nyújtható az uniós piachoz való vám- és kvótamentes hozzáférés, ugyanakkor (szemben az 1. szakpolitikai opcióval) bevezethetők olyan feltételek is, amelyek megkönnyítik a TOT-ok piacra jutását. Továbbá, a 2. szakpolitikai opció keretében javasoljuk a szolgáltatások kereskedelmére és a letelepedésre, valamint a TOT-ok számára a „legnagyobb kedvezményes elbánás” biztosítására vonatkozó szabályok felülvizsgálatát, amennyiben jelenleg csupán harmadik országokkal szembeni elbánásban részesülnek (pl. GATS).

A pénzügyi támogatás tekintetében a 2. szakpolitikai opció javasolja a regionális allokáció növelését a TOT-ok számára elkülönített összegben belül a 2014–2020 közötti időszakban. Ez lehetővé tenné a TOT-ok azon erőfeszítéseinek pénzügyi támogatását, amelyeket az utóbbi évtized folyamán felmerült, és valamennyi TOT és az EU közös érdekét képező kérdések megoldására hoznak. Ezzel párhuzamosan a 2. szakpolitikai opció a következő célkitűzések megvalósítását is szolgálná: a TOT-ok és szomszédos partnereik közötti együttműködés javítása; az EU befolyási övezetének kiterjesztése a TOT-okon keresztül; az EU – mint globális szereplő – politikai menetrendjének előmozdítása.

8. NYOMON KÖVETÉS ÉS ÉRTÉKELÉS

A tengerentúli társulási határozat az a jogalkotási aktus, amelyben a Tanács meghatározza a tengerentúli országoknak és területeknek az Európai Unióhoz való társulásának jogi keretét. Jellemzően olyan szöveg, amely meghatározza az EU ezen országokkal és területekkel folytatott külkapcsolatait, és mint olyan, a végrehajtása nem értékelhető alapszabványokkal.

Az uniós forrásokból finanszírozott együttműködést illetően a társulás eredményességének nyomon követése ellenőrzésekkel és értékelésekkel történik. A nyomon követésre vonatkozó részletes rendelkezéseket a tanácsi határozatot végrehajtó bizottsági rendelet határozza meg. Az input- és az output-mutatókat a Bizottság és az adott TOT közötti megállapodás tárgyát képező, uniós finanszírozású együttműködéshez kapcsolódó minden egyes program keretében határozzák meg. Az értékelések összhangban állnak majd a 11. EFA végrehajtására vonatkozó rendelkezésekkel.